

فارسی و نگارش (۱)

۱-

(هسین پرهیزگار، لغت، ترکیبی)

آبنوس: مجازاً تیره و سیاه / گیر: نوعی جامه‌ی جنگی، خفتان

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: بارگی: اسب

گزینه «۳»: ستوه: خسته، درمانده، رنجور

گزینه «۴»: خدنگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن، نیزه، تیر، زین اسب و مانند آنها می‌ساختند.

۲-

(مهمربوار قورچیان، املا، ترکیبی)

املا‌ی صحیح واژه «صلیب» است.

۳-

(مهمربوار قورچیان، آرایه، مشابه صفا ۸۰)

آرایه‌ی تشبیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تیر بلا / تیغ جفا

گزینه «۲»: گل صبر

گزینه «۴»: خارهای مغیلان به حریر تشبیه شده است.

۴-

(اسماعیل کنه‌ای، آرایه، ترکیبی)

در بیت گزینه «۴»، «حسن تعلیل» دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خندیدن فنا، تشخیص و استعاره دارد.

گزینه «۲»: «آب حیات» اشاره به داستان حضرت خضر دارد.

گزینه «۳»: «بو» ایهام دارد ۱- رایحه ۲- امید و آرزو

۵-

(هسن پاسیار، دستور، صفا ۹۹)

در گزینه «۲» و در مصراع اول دو حرف اضافه آمده است، اما حروف اضافه (با - به) برای دو واژه مختلف به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بدو در ← (او) همراه دو حرف اضافه آمده

گزینه «۳»: بر او بر ← (او) همراه دو حرف اضافه آمده

گزینه «۴»: بدین محضر اندر ← (محضر) به همراه دو حرف اضافه آمده

۶-

(اسماعیل کنه‌ای، دستور، صفا ۸۳ و ۸۴)

در مصراع اول این بیت همه اجزای جمله از الگوی نوشتار معیار پیروی می‌کند یعنی تمام ارکان جمله در جای خود قرار گرفته‌اند:

روشن دلان (نهاد) خوش آمد شاهان (مفعول) نگفته‌اند (فعل)

۱ ۲ ۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: در این مصراع نهاد (یار) بعد از متمم (من) قرار گرفته است ← شیوه بلاغی است.

گزینه «۳»: «روشنی طلعت» مفعول جمله است که قبل از نهاد (ماه) آمده است ← شیوه بلاغی است.

گزینه «۴»: «نی» متمم جمله است که بعد از فعل (بشنو) قرار گرفته است ← شیوه بلاغی است.

۷-

(هسن پاسیار، دستور، صفا ۱۰۰)

در گزینه «۱» واژه‌ای که دارای ممال باشد، وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: واژه «رکیب» ممال «رکاب» است.

گزینه «۳»: واژه «جهیز» ممال «جهاز» است.

گزینه «۴»: واژه «سلیح» ممال «سلاح» است.

۸-

(ابراهیم رضایی‌مقدم، مفهوم، صفا ۱۰۱)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، «علاج واقعه قبل از وقوع واقعه» است اما مفهوم گزینه «۳» «ارزش عشق ورزی کنار معشوق بودن و دیدن چهره اوست».

۹-

(اسماعیل تشییعی، مفهوم، صفا ۹۵ و ۹۷)

در گزینه «۲» زمین و آسمان از مهابت جنگاوری اشکیوس، آهنین و سیاه شده‌اند. در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» تصویری از حرکت سپاه و جوش و خروش همگانی است که بر آسمان و زمین و خاک و ... اثر نهاده است.

۱۰-

(هسین پرهیزگار، مفهوم، صفا ۸۱)

مفهوم عبارت توصیه به حرکت به سوی تعالی حتی به اندازه یک قدم است این توصیه در گزینه «۳» دیده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نگرانی از پذیرفته شدن به هنگام دیدار معشوق را بیان می‌کند.

گزینه «۲»: نزدیک بودن مرگ و ترک دنیا را هشدار می‌دهد.

گزینه «۴»: فاصله بین انسان و وصال به معبود عنوان شده است.

عربی زبان قرآن (۱)

۱۱-

(مبیر همایی، ترجمه، صفحه ۴۸)

«الطیور»: پرندگان، «کانت ... تعرف»: می‌شناختند، «الأعشاب الطیبه»: گیاهان طی، «الأمراض العدیة»: بیماری‌های بسیار (متعدد)

۱۲-

(مبیر همایی، ترجمه، صفحه ۴۹)

«عیون»: چشم‌ها / «لا تتحرک»: (در این‌جا) حرکت نمی‌کنند / «تعوض»: جبران می‌کند / «جميع الجهات»: تمامی (همه) جهت‌ها

۱۳-

(قالر مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۶۰)

«کل سنة»: هر ساله / «تجذب»: جذب می‌کند، جذب می‌نماید / «معالم بلادنا الخلابة»: آثار دلربای (جذاب) کشورمان / «عدداً ملحوظاً»: تعداد (عدد) قابل توجهی (قابل ملاحظه‌ای) / «من السیاح»: از گردشگران (توریست‌ها) / «من دول العالم المختلفة»: از کشورهای (دولت‌های) مختلف جهان

۱۴-

(قالر مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۶۱)

«قد شجعت»: تشویق کرده است / «فی الشهر الأخير»: در ماه اخیر (گذشته) / «منظمة التراث الثقافي»: سازمان میراث فرهنگی / «إلى رؤية المناطق الجذب السياحي»: به دیدن منطقه‌های دارای جاذبه گردشگری / «المناظر الرفیة»: منظره‌های (چشم‌اندازهای) روستایی

۱۵-

(مبیر همایی، تعریب، صفحه ۵۲)

کشاورز کوشا: «الفلاح المجد (المجتهد)» یا «الفلاح المجددة (المجتهدة)» / درختان سیب: «أشجار التفاح» / کاشت: «زرع (مذکر)»، «زرعت (مؤنث)»

۱۶-

(مریم آقایی، مفهوم، صفحه ۵۸ و ۶۳)

ترجمه آیه شریفه: «خداوند کسی را جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌دهد.» واضح است که با بیت مقابلش تناسب مفهومی ندارد.

۱۷-

(بوزار جویانبش، لغت، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۲»: «الصادقین و الکاذبین»، در گزینه «۳»: «تصعد و ينزل» و در گزینه «۴»: «قلیلاً و کثیراً» متضاد هستند.

۱۸-

(ولی‌الله نوروزی، لغت و مفهوم، صفحه‌های ۴۹، ۵۳ و ۶۱)

«استان‌های شمالی قطعه‌ای از بهشت هستند و آن‌ها برای کارت‌پستال‌ها مناسب‌اند.» (درست) ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گناه (الذنب) عضوی پشت بدن حیوان است که آن را برای راندن حشرات حرکت می‌دهد. (نادرست است و باید به جای آن از «الذنب» استفاده شود.)

گزینه «۳»: «آفتاب‌پرست صدایی بلند دارد که با آن به بقیه حیوانات هنگام خطر هشدار می‌دهد. (نادرست)

گزینه «۴»: «جغد در مکان‌های متروک سکونت دارد، در شب می‌خوابد و در روز خارج می‌شود.» (نادرست)

۱۹-

(ولی‌الله نوروزی، قرائت کلمات، صفحه ۶۰)

در این عبارت «العالم» به معنی «جهان» است و به صورت «العالم» صحیح است؛ نه «العالم».

۲۰-

(بوزار جویانبش، مکالمه، صفحه ۵۳)

با توجه به ماضی بودن فعل در سؤال و اینکه فعل در صیغه مخاطب آمده است، جواب باید ماضی متکلم وحده باشد.

ترجمه‌ی متن:

گلبول‌های سفید به منزله عاملی اثرگذار در از بین بردن همه انواع میکروب‌ها هستند علاوه بر این‌که آن‌ها عاملی رسمی در راندن اجسام خارجی و بلعیدن گلبول‌های سفید و قرمز تلف شده و مرده و نیز بلعیدن بافت‌های مرده هستند، یعنی مأموریت نخست آن‌ها همان دفاع از جسم و از این‌رو پاکیزه کردن آن است. شایسته است اشاره کنیم به این‌که گلبول‌های سفید شش نوع گوناگون دارند و همه آن‌ها بزرگتر از گلبول‌های قرمز هستند و هر کدام مأموریتی تعیین‌شده دارند همان‌طور که تعداد گلبول‌های سفید در خون هفتصد برابر از گلبول‌های قرمز کم‌ترند. (تعداد گلبول‌های قرمز در هر میلی‌متر مکعب پنج میلیون گلبول است.)

۲۱-

(درویشعلی ابراهیمی، درک مطلب، ترکیبی)

طبق توضیحات متن گلبول‌های سفید انواع میکروب‌های مرده را از بین می‌برند ولی آن‌ها را نمی‌بلعند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «وظیفه نخست آن‌ها همان دفاع از جسم و پاکیزه کردن آن است.» درست
گزینه «۲»: «آن‌ها عاملی رسمی هستند که اجسام خارجی را از جسم انسان دور می‌کنند.» درست

گزینه «۴»: «گلبول‌های قرمز تلف‌شده و بافت‌های مرده را می‌بلعند.» درست

۲۲-

(درویشعلی ابراهیمی، درک مطلب، ترکیبی)

در متن آمده است که «تعداد گلبول‌های سفید هفتصد برابر کم‌تر از گلبول‌های قرمز است که مفهوم آن این است که تعداد گلبول‌های قرمز هفت‌صد برابر بیشتر از گلبول‌های سفید است.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «گلبول‌های سفید از نظر حجم هفت برابر کم‌تر از گلبول‌های قرمزاند.» نادرست

گزینه «۳»: «همه گلبول‌های قرمز از نظر حجم بزرگتر از گلبول‌های سفید هستند.» نادرست

گزینه «۴»: «گلبول‌های قرمز شش نوع گوناگون‌اند و هر نوعی مأموریتی معین‌شده دارد.» نادرست

۲۳-

(درویشعلی ابراهیمی، درک مطلب، ترکیبی)

عنوان (انسان این موجود ناشناخته) برای متن مناسب‌تر است زیرا اشاره به این دارد که هر چند علم هر روزه بخشی از رازهای اندام انسان را کشف می‌کند ولی هم‌چنان رازهای بی‌شماری باقی مانده است که کشف نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: (رازهای مصونیت بدن از حشرات): نادرست

گزینه «۲»: (همانا انسان در زیان‌کاری است): نادرست

گزینه «۴»: (حملات میکروب‌ها بر گلبول‌های خون): نادرست

دین و زندگی (۱)

۲۴-

(درویشعلی ابراهیمی، درک مطلب، ترکیبی)

کلمه (الإشارة) یک اسم است که چون بر یکی دلالت دارد مفرد محسوب می‌شود و علامت مثنی و جمع هم ندارد و چون انواع حرکت را در آخرش می‌تواند بگیرد «معرب» می‌باشد و چون در آخرش علامت (ة) دارد، مؤنث است و چون آخر معنای فارسی‌اش (دن) دارد (اشاره کردن) مصدر است و در جمله دارای محلّ اعرابی (نقش) فاعل برای فعل (یچدُرُ = شایسته است) می‌باشد.

۲۵-

(درویشعلی ابراهیمی، درک مطلب، ترکیبی)

کلمه (مُهْمَةٌ) اسمی است مفرد و نکره و مؤنث و نقش (محلّ اعرابی) آن در جمله، مبتدای مؤخر است و (لِکُلِّ) خبر مقدم است.

۲۶-

(فرشته کیانی، قواعد، صفحه ۵۷ و ۵۸)

«خَلِقَ» در این آیه شریفه، مفعول برای فعل «نَسِيَ»: (فراموش کرد) است، نه فاعل.

۲۷-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۶۳)

«خَيْرُ»: مبتدا، «النَّاسِ»: مضاف‌إلیه و مجرور و «مَنْ» خبر مبنی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الْحَلِيبُ» مبتدا و «مَمْلُوءٌ»: خبر معرب است.

گزینه «۳»: «جَمَالٌ»: مبتدا، «تَشْرُ»: خبر معرب است و نیز «الْعَمَلُ» خبر معرب برای «ثَمَرَةٌ» است.

گزینه «۴»: «هُؤُلَاءِ»: مبتدای مبنی و «حَاضِرُونَ»: خبر معرب است.

۲۸-

(بهزار یوانبفش، قواعد، صفحه ۵۲)

در گزینه «۴»، «رَبُّ» فاعل و مضاف است که ضمیر «ك» مضاف‌إلیه آن است.

۲۹-

(بهزار یوانبفش، قواعد، صفحه ۵۱)

در گزینه «۳»، «أُحِبُّ» فعل مضارع و جمله، فعلیه است و مبتدا ندارد.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب، «اللَّهُ، أَحَبُّ و معلومات» مبتدا هستند.

۳۰-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۵)

شروع جمله در واقع بعد از «فی کثیر من الأوقات» و با فعل «یتأثر» می‌باشد، پس جمله فعلیه است.

۳۱-

(فرشته کیانی، فرجام کار، صفحه ۸۷ و ۸۸)

«گاهی پاداش و کیفر، محصول طبیعی خود عمل است و انسان‌ها نمی‌توانند آن را تغییر دهند بلکه باید خود را با آن هماهنگ کنند.» ← طبیعی
«گاهی پاداش و کیفر براساس مجموعه‌ای از قراردادهاست و البته انسان‌ها می‌توانند با وضع قوانین جدید این رابطه‌ها را تغییر دهند.» ← قراردادی

«نوع رابطه عمیق‌تر و کامل‌تر از روابط مذکور، آن‌جا ظهور می‌یابد که هر عملی یک جنبه ظاهری و یک جنبه باطنی دارد. جنبه ظاهری عمل بعد از عمل از بین می‌رود اما جنبه باطنی هرگز از بین نمی‌رود و انسان در قیامت آن را می‌بیند.» ← تجسم عمل

۳۲-

(ممد رضایی بقا، فرجام کار، صفحه ۸۳)

بهشت آمادۀ استقبال و پذیرایی از نیکوکاران و رستگاران است و چون بهشتیان سر رسند، درهای آن را به روی خود گشوده می‌بینند.
بهشت برای آنان (بهشتیان) سرای سلامتی (دارالسلام) است؛ یعنی هیچ نقصانی، غصه‌ای، ترسی، بیماری‌ای، جهلی، ... و خلاصه هیچ ناراحتی و رنجی در آن‌جا نیست.

۳۳-

(ممد رضایی بقا، فرجام کار، صفحه ۸۴)

خداوند در سوره معارج می‌فرماید: «و آن‌ها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند و آنها که به راستی ادای شهادت کنند و آن‌ها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ‌های بهشتی گرامی داشته می‌شوند.»

۳۴-

(ممد ابراهیم مازنی، آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

خداوند در آیه ۴۰ سوره بقره می‌فرماید: «به پیمانی که با من بسته‌اید وفا کنید تا من نیز به پیمان شما وفا کنم.»
عهد و پیمان خود را بایستی در زمان‌های معینی، مانند آخر هفته، آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تکرار کنیم (تجدید عهد) تا استحکام بیشتری پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

۳۵-

(ممد ابراهیم مازنی، آهنگ سفر، صفحه ۱۰۲)

امیرالمؤمنین (ع) درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرماید: «آگاه باش برای هر پیروی کننده‌ای، امام و پیشوایی است که باید از او تبعیت کند ... با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

زبان انگلیسی (۱)

۳۶-

(فرزین سماقی - لرستان، آهنگ سفر، صفحه ۹۹ و ۱۰۰)

حدیث «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» درباره‌ی دعوت به محاسبه‌ی اعمال، قبل از حسابرسی بزرگ در قیامت است و در آن از ثمره‌ی محاسبه صحبت نشده است.

۳۷-

(مهمدرضا فرهنگیان، آهنگ سفر، صفحه ۹۷)

آیه مذکور با اشاره به نصیحت لقمان به فرزندش، یکی از آثار عزم قوی که همان صبر و تحمل و شکیبایی بر سختی‌های راه رسیدن به هدف است را تشریح می‌کند. دقت کنید که صبر بر مصیبت و سختی معلول (تابع) عزم قوی است نه علت (متبوع) آن. (رد گزینة «۱»)

۳۸-

(مهمر آقای صالح، اعتماد بر او، صفحه ۱۱۰)

مطابق با آیه «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ... قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ» قرآن کریم در مورد آنچه که مشرکان آن را جز خدا می‌خوانند و بر او توکل می‌کنند: «ما تدعون من دون الله» آنان را به تفکر وادار و در برابر، کفایت خداوند برای پیامبر خود را به آنان نهیب می‌زند و زبان حال پیامبر را چنین می‌داند: «قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ»

۳۹-

(مهمدرضا فرهنگیان، اعتماد بر او، صفحه ۱۱۰)

امام صادق (ع) فرمود: «خداوند به داود (ع) وحی کرد هر بنده‌ای از بندگانش به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره‌جویی می‌کنم گرچه همه‌ی آسمان‌ها و زمین و هر چه در آن‌هاست، علیه او برخیزند.»

۴۰-

(مهمدرضا فرهنگیان، اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)

امام علی (ع) درباره‌ی ویژگی متوکلان به خداوند می‌فرماید: «اگر تنهایی، آنان را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام سازد و اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون سر رشته‌ی کارها به دست توست.»

۴۱-

(مانند امیری، گرامر)

ترجمه‌ی جمله: خیلی ممنون بابت مهمانی. دقیقاً همین‌طوری بود که می‌خواستیم.

توضیح نکات درسی:

با توجه به فعل جمله اول، متوجه می‌شویم که زمان گفتگو گذشته است. (رد گزینة‌های «۱» و «۴»). از طرفی فعل "want" از فعل‌های "stative" بوده و معمولاً در زمان‌های استمراری به کار نمی‌رود (رد گزینة «۲»).

۴۲-

(مانند امیری، گرامر)

ترجمه‌ی جمله: «در واقع، مخترعان بزرگ بسیاری در گذشته، چیزهای جذاب زیادی را هنگامی که در حال حل مسایل دیگری بودند، اختراع کردند.»

توضیح نکات درسی:

با توجه به قید "of the past" هر دو جای خالی می‌بایست با زمان‌های گذشته پر شوند. در زبان انگلیسی، برای صحبت از کاری که در گذشته در بستری از زمان انجام گرفته از زمان گذشته استمراری و برای کار دیگری که آن را قطع می‌کند از زمان گذشته ساده استفاده می‌کنیم. (رد گزینة «۳»).

۴۳-

(مهمر سهرابی، واژگان)

ترجمه‌ی جمله: «پسرم پرسید که چرا پدر بزرگش فوت کرد، اما تمام چیزی که می‌توانستم به او بگویم این بود که مرد نود ساله وقت فوتش بود.»

۱) رشد کردن ۲) فوت کردن ۳) شایع شدن ۴) از جا برخاستن

۴۴-

(مهمر سهرابی، واژگان)

ترجمه‌ی جمله: «خانه‌ی ما در مرکز شهر است، بنابراین می‌توانیم به راحتی به تئاترها و سالن‌های سینما برویم.»

۱) خوشبختانه ۲) به‌طور شفاهی ۳) به‌طور مفید ۴) به راحتی

۴۵-

(مهمر سهرابی، واژگان)

ترجمه‌ی جمله: «ماه بعد، آن‌ها می‌خواهند مطلبی اختصاصی درباره‌ی کتاب‌های کامپیوتر منتشر کنند.»

۱) از بر خواندن ۲) منتشر کرن ۳) گرفتن ۴) حل کردن

ترجمه‌ی متن کلوز تست:

سال‌های پیش دانشمندان مشهور سخت تلاش می‌کردند تلسکوپ‌ی اختراع کنند تا بتوانند سیارات و ستارگان شگفت‌انگیز را حتی در آسمانی ابری هم ببینند. هدف از انجام تمام این آزمایشات این بود که اطلاعات جدیدی درباره‌ی دورترین سیارات مانند نپتون و پلوتون به دست آید. به نظر من بسیار مهم است که برای سخت‌کوشی آنها ارزش قائل شویم چرا که آنها همه‌ی تلاششان را کرده‌اند تا شگفتی‌های آفرینش را به ما نشان دهند.

۴۶-

(رحمت‌الله استیری، کلوز تست)

۱) مهم ۲) مشهور ۳) شفاف ۴) مدرن

۴۷-

(رحمت‌الله استیری، کلوز تست)

با توجه به قید زمان "Many years ago" باید از زمان گذشته استفاده کنیم. تنها زمان گذشته موجود در گزینه‌ها "were trying" است.

۴۸-

(رعمت‌الله استیری، کلوزتست)

توضیح نکات درسی:

فاعل اصلی جمله کلمه «the idea» است که مفرد است، در نتیجه فعل متناسب با آن نیز باید مفرد باشد (رد گزینه‌های «۲» و «۳»). از طرفی چون زمان جمله گذشته است، تنها گزینه «۴» درست است.

۴۹-

(رعمت‌الله استیری، کلوزتست)

(۱) مانند (۲) مانند این (۳) روی (۴) از

توضیح نکات درسی:

در جای خالی نیازمند مفهوم «مانند» هستیم که تنها در گزینه «۱» موجود است.

۵۰-

(رعمت‌الله استیری، کلوزتست)

(۱) جستجو کردن (۲) دست کشیدن از کاری (۳) ارزش قائل شدن (۴) بیان کردن

زبان انگلیسی (۱) (شاهد «گواه»)

۵۱-

(کتاب آبی، گرامر)

ترجمه جمله: «گاهی واقعاً دشوار است که به کسی حقیقتی را بفهمانی. صادقانه بگویم، من سعی کردم به آن‌ها بگویم چه اتفاقی در حال رخ دادن است، اما آن‌ها گوش نمی‌دادند.»

توضیح نکات درسی:

برای بیان عملی که در زمانی مشخص در گذشته استمرار داشته است، از زمان گذشته استمراری استفاده می‌کنیم.

ترجمه متن کلوزتست:

من برای اولین بار به یاد پدرم، جوزی که در ژوئن سال ۲۰۱۰ بر اثر بیماری سرطان درگذشت، خون دادم. پدرم مثل من از سوزن متنفر بود، اما متأسفانه وقتی به سرطان مبتلا شد، تبدیل به بخشی از روزمره او شد که تا قبل از درگذشتش، به‌طور مرتب هر هفته، تزریق داشته باشد. با تشکر از همه افرادی که خونشان را اهدا کردند وقتی پدرم به آن نیاز داشت و به من فرصت بیشتری دادند تا در کنار او باشم. اکنون نوبت من است که این عمل نیک را جبران کنم. ممنون، ماریان - به یاد پدرم که خیلی دوستش دارم و دلم برایش تنگ شده است.

۵۲-

(کتاب آبی، کلوزتست)

(۱) با بی‌دقتی (۲) قدرتمندانه (۳) با امیدواری (۴) متأسفانه

۵۳-

(کتاب آبی، کلوزتست)

(۱) داشتن (۲) پرسیدن (۳) جفت شدن (۴) حرکت کردن

۵۴-

(کتاب آبی، کلوزتست)

(۱) محافظت کردن (۲) کمک کردن (۳) دادن، (در اینجا) اهدا کردن (۴) پمپاژ کردن

۵۵-

(کتاب آبی، کلوزتست)

توضیح نکات درسی:

در جای خالی باید ضمیر مفعولی همراه حرف اضافه «with» به کار می‌رود.

۵۶-

(کتاب آبی، کلوزتست)

(۱) دنبال کردن (۲) مکالمه کردن (۳) کامل کردن (۴) به‌خاطر آوردن

ترجمه متن درک مطلب:

تلویزیون به قدری گسترده شده است که اکنون کودکان انگلیسی آن را با فعالیت‌های دیگر ترکیب می‌کنند، از جمله فعالیت‌های اجتماعی آنلاین، در حالی که از لپ تاپ به صفحه تلویزیون نگاه می‌کنند و دوباره به حالت قبلی برمی‌گردند. جوانان حتی اگر روی تلویزیون تمرکز کنند، در حال حاضر نمی‌خواهند فقط به یک برنامه نگاه کنند، به‌ویژه پسران که کانال‌ها را عوض می‌کنند تا هم‌زمان دو برنامه را تماشا کنند. تحقیقی که توسط نمایندگی تحقیقاتی تجاری چاپلند وایز صورت گرفته نگرانی‌ها را در مورد دوران کودکی که به‌طور فزاینده‌ای پیرامون فضای شخصی و فعالیت‌های غیرمترک است و کم‌تر درباره بازی کردن، تعامل اجتماعی یا تخیلات خود کودک است، افزایش می‌دهد.

برنامه اخیر دولت در خصوص کودکان به بهبود تجهیزات بازی به‌عنوان وسیله‌ای برای تضمین زندگی متعادل‌تری برای جوانانی که بیش‌تر اوقات خود را به تلویزیون دیدن اختصاص می‌دهند متمرکز شد. تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که بعد از کاهش یافتن تماشای تلویزیون در میان کودکان به‌مدت سه سال، اکنون مجدداً در حال افزایش است. این عمدتاً به دلیل تماشای سریال‌های تلویزیونی بیش‌تر توسط دختران است. استفاده از اینترنت هم به‌سرعت در حال افزایش است. این بدین معنی است که کودکان انگلیسی به‌طور میانگین پنج ساعت و بیست دقیقه در روز جلوی صفحه نمایش هستند که نسبت به پنج سال گذشته که چهار ساعت و چهل دقیقه بود افزایش یافته است. از طرف دیگر، خواندن تفریحی کتاب به‌عنوان یک سرگرمی منظم کاهش یافته است. درحالی‌که از هر پنج کودک، چهار نفر در اوقات فراغتشان کتاب می‌خوانند، تنها یک چهارم در روز و ۵۳ درصد حداقل هفته‌ای یک‌بار کتاب می‌خوانند.

۵۷-

(کتاب آبی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «متن اساساً در مورد چه چیزی بحث می‌کند؟»
«گسترش عادت‌های بد در میان کودکان»

۵۸-

(کتاب آبی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از موارد زیر سیر نزولی در میان کودکان داشته است؟»
«تعامل اجتماعی»

۵۹-

(کتاب آبی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از عبارات‌های زیر غلط است؟»
«در ده سال گذشته، تماشای تلویزیون رو به کاهش بوده است.»

۶۰-

(کتاب آبی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر به بهترین شکل، عملکرد پاراگراف «۳» را در رابطه با پاراگراف‌های «۱» و «۲» توصیف می‌کند؟»
«نکات مطرح‌شده در آن پاراگراف‌ها را بیش‌تر حمایت می‌کند.»

ریاضی و آمار (۱)

۶۵- (امیر زراندوز، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۸ تا ۸۰)

$$\frac{3}{5} = \frac{12}{200} = \frac{120}{2000} = \frac{3}{5}$$

تعداد دختران کلاس مذکور = ۱۲۰
تعداد کل دانشجویان کلاس مذکور = ۲۰۰

$$\frac{3}{10} = \frac{300}{1000} = \frac{3}{10}$$

تعداد پسران دانشکده حقوق = ۳۰۰
تعداد کل دانشجویان دانشکده حقوق = ۱۰۰۰

$$\frac{3}{10} = \frac{3 \times 10}{3 \times 5} = \frac{3}{5}$$

آماره دختران = ۳
پارامتر پسران = ۳ × ۵ = ۱۵

۶۶- (امیر زراندوز، گردآوری داده‌ها، صفحه ۸۰ تا ۸۴)

دمای هوای شهرها و ارتفاع شهرها از سطح دریا هر دو کمی بوده و مقیاس اندازه‌گیری آنها فاصله‌ای است. زیرا در هر دو مورد، صفر قراردادی می‌باشد. دقت کنید که اختلاف دمای هر دو شهر دلخواه با معنی است ولی نسبت دمای هر دو شهر دلخواه، با معنی نیست. در مورد ارتفاع از سطح دریا نیز چنین است.

۶۷- (امیر زراندوز، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۶ تا ۸۸)

تعداد داده‌ها برابر ۸۱ است لذا میانه برابر است با داده وسط یعنی داده ۴۱ام.

۶۸- (امیر زراندوز، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

چون تعداد داده‌ها زوج است، لذا میانه برابر میانگین دو داده وسط یعنی میانگین داده پنجم و ششم است.

$$1, 2, 3, 10, 12, 12, 18, 20, 23, 59$$

$$m = \frac{12+12}{2} = 12$$

$$\bar{x} = \frac{1+2+3+10+12+12+18+20+23+59}{10} = \frac{170}{10} = 17$$

بیشترین تکرار مربوط به داده ۱۲ است، پس مد هم برابر ۱۲ می‌باشد، لذا داریم:

$$\frac{\bar{x} + M}{m + M} = \frac{17 + 12}{12 + 12} = \frac{29}{24} = 1$$

۶۹- (امیر زراندوز، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

سانتی‌متر $160 \times 10 = 1600$ = تعداد \times میانگین قدها = مجموع قد ۱۰ نفر (گروه اولیه)

سانتی‌متر $1600 + 700 = 2300$ = مجموع قد ۱۴ نفر (گروه جدید)

$$\bar{x} = \frac{2300}{14} = 164$$

میانگین جدید = ۱۶۴

$$\bar{x} = \frac{164}{100} = 1/64$$

میانگین برحسب متر = ۱/۶۴

۷۰- (مفرد بفرایی، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

اگر \bar{x} میانگین داده‌های x_1, x_2, \dots, x_n باشد، در این صورت داریم:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n} \Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_n = n\bar{x}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_n - n\bar{x} = 0 \Rightarrow x_1 - \bar{x} + x_2 - \bar{x} + \dots + x_n - \bar{x} = 0$$

یعنی مجموع تفاضل میانگین از داده‌ها برابر صفر می‌باشد، پس در داده‌های صورت سؤال داریم:

$$-6, 0, 1, 4, a, 6, b, 1, 2$$

$$-6 + 0 + 1 + 4 + a + 6 + b + 1 + 2 = 0 \Rightarrow a + b + 8 = 0 \Rightarrow a + b = -8$$

۶۵-

۶۱- (امیر زراندوز، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

ابتدا معادله سهمی را به فرم استاندارد $y = ax^2 + bx + c$ تبدیل می‌کنیم:

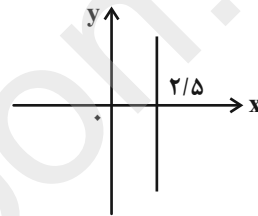
$$y = (x-1)^2 - 3x + 1 = x^2 - 2x + 1 - 3x + 1 = x^2 - 5x + 2$$

محور تقارن سهمی به معادله $y = ax^2 + bx + c$ از رابطه $x = -\frac{b}{2a}$ بدست

می‌آید، داریم:

$$\Rightarrow x = -\frac{-b}{2a} = -\frac{-(-5)}{2 \times (1)} = \frac{5}{2} = 2/5$$

با توجه به شکل، خط مذکور از نواحی اول و چهارم می‌گذرد.

۶۲- (امیر مضموریان، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

ابتدا مختصات رأس سهمی را به دست می‌آوریم. طول نقطه رأس سهمی در سهمی

$$y = ax^2 + bx + c \text{ برابر با } x = -\frac{b}{2a} \text{ است.}$$

$$x = -\frac{4}{2 \times (-1)} = 2$$

حال $x = 2$ را در معادله سهمی قرار می‌دهیم تا عرض رأس سهمی به دست آید.

$$x = 2 \Rightarrow y = -(2)^2 + 4 \times (2) - 3 = -4 + 8 - 3 = 1$$

تنها گزینه‌ای که طول و عرض رأس سهمی در آن مثبت است، گزینه «۲» است.

۶۳- (امیر مضموریان، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۲ تا ۷۴ و ۷۸ تا ۸۰)

به زیر مجموعه‌ای از جامعه آماری که انتخاب می‌شود، نمونه گفته می‌شود. در اینجا دانشجویان رشته روان‌شناسی دانشگاه موردنظر انتخاب شده‌اند که نمونه هستند. جامعه آماری مجموعه کل واحدهای آماری است که در اینجا کل دانشجویان استان هستند.

پارامتر یک کمیت عددی و توصیف کننده جنبه‌ای خاص از جامعه است. در اینجا پارامتر، متوسط زمان ورزش کل دانشجویان استان است.

۶۴- (مفرد بفرایی، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۶ و ۷۷)

گزینه «۱»: آزمایش

گزینه «۲»: آزمایش

گزینه «۳»: دادگان‌ها

گزینه «۴»: مشاهده

اقتصاد

۷۱-

(نسرین بیغری، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۵ و ۸۶)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) نادرست است. رفاه اجتماعی با از بین رفتن فقر و کاهش نابرابری‌ها تحقق می‌یابد.

ب) نادرست است. مبلغ ۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان در ماه برای تهران و کلان شهرها می‌باشد و خط فقر و سطح حداقل معیشت، از یک شهر و منطقه به شهر و روستا و مناطق دیگر متفاوت است.

در یک روستا با توجه به شرایط اقتصادی، عادت‌های مصرفی و تفاوت نیازها ممکن است مبلغ ۲,۵۰۰,۰۰۰ تومان بیش‌تر از تأمین نیازهای اولیه باشد.

ج) درست است.

د) درست است.

ه) نادرست است. سطح حداقل معیشت (خط فقر) از یک کشور به کشور دیگر یا از زمانی به زمانی دیگر متفاوت است و این امر منعکس‌کننده تفاوت در نیازهاست. افرادی که در زمانی یا کشوری، فقیر به‌شمار نمی‌روند، چه‌بسا در زمانی دیگر و یا در کشوری دیگر فقیر محسوب شوند. این مفهوم، فقر نسبی نامیده می‌شود.

و) نادرست است. «رفاه اجتماعی» اصطلاحی است که در پی تأمین حداقل نیازهای اساسی آحاد جمعیت کشور، برخورداری از سلامت در جسم و روح افراد جامعه، کاهش ناپهنجاری‌های اجتماعی، ارتقای توانمندی‌ها، مسئولیت‌پذیری افراد جامعه در برابر یکدیگر رضایتمندی و شادکامی افراد است.

۷۲-

(کنکور سراسری ۹۷، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۶ و ۸۷)

الف) مجموع سهم تمامی دهک‌ها برابر با ۱۰۰ می‌باشد. از آن‌جا که مجموع سهم دهک‌های معلوم معادل $(۲۲+۱۶+۱۲+۱۰+۷/۵+۳+۲) = ۷۲/۵$ می‌باشد، بنابراین مجموع سهم سه دهک مجهول برابر با $(۲۷/۵) = (۱۰۰ - ۷۲/۵)$ است. هم‌چنین می‌دانیم سهم هر دهک می‌تواند بزرگ‌تر یا مساوی سهم دهک ماقبل خود باشد، که این موارد در تمامی گزینه‌ها رعایت شده است بنابراین قسمت الف همه گزینه‌ها می‌تواند صحیح باشد.

ب)

$$۱۱ = \frac{۲۲}{۲} = \frac{\text{سهم دهک دوم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص وضعیت توزیع درآمد}$$

ج) برای شکل‌گیری شاخص دهک‌ها، مردم کشور را به ده گروه جمعیتی مساوی تقسیم می‌کنند. در طبقه‌بندی این ده گروه، سطح درآمد از کم‌ترین به بیش‌ترین مدنظر قرار می‌گیرد. به عبارت دیگر، گروه اول که ۱۰ درصد اولیة جمعیت را تشکیل می‌دهند، کم‌ترین درصد درآمد ملی و ۱۰ درصد آخر بیش‌ترین درصد درآمد ملی را دارند. در این سؤال ۵۰ درصد درآمد ملی $(۲۲+۱۶+۱۲)$ به ۳۰٪ پر درآمد جامعه (دهک‌های هشتم، نهم و دهم) و ۵۰٪ دیگر درآمد ملی به ۷۰٪ دیگر جامعه (دهک‌های اول تا هفتم) تعلق می‌گیرد.

۷۳-

(سارا شریفی، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۶ و ۸۷)

$$۵ = \frac{۲۰}{۴} = \frac{\text{سهم دهک دوم}}{\text{سهم دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

اگر بخواهیم شاخص دهک‌ها در کشور B برابر با کشور A شود، باید سهم دهک اول ۶ درصد باشد و اگر بخواهیم وضعیت توزیع درآمد در کشور B از کشور A عادلانه‌تر گردد، باید شاخص دهک‌ها از ۵ کم‌تر شود، در نتیجه، باید سهم دهک اول از ۶ درصد بزرگ‌تر باشد.

۷۴-

(مهری کرردان، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توانمندسازی افراد و به‌ویژه مولد کردن آن‌هاست. انسان به مثابه مهم‌ترین عامل تولید به آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی نیاز دارد و هرگونه سرمایه‌گذاری در این زمینه‌ها به افزایش بهره‌وری نیروی کار و در پی آن افزایش درآمد ملی منجر می‌شود.

۷۵-

(فارج از کشور ۸۹، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۰ و ۹۱)

در گذشته، دولت‌ها بیش‌تر به حفظ نظم، امنیت جامعه و مقابله با تجاوز دشمنان می‌پرداختند. ولی امروزه، دولت‌ها علاوه بر موارد فوق، در عرصه اقتصاد فعالیت بسیار گسترده‌ای دارند.

۷۶-

(علیرضا رضایی، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۱ تا ۹۳)

الف) در شرایطی که برخی افراد حاضر به کار نیستند، بیکاری «داوطلبانه» و در برخی دیگر نیز که در حال جابه‌جایی از کاری به کار دیگر هستند، بیکاری «اصطلاحی» داریم.

ب) اشتغال کامل به وضعیتی اطلاق می‌شود که در آن همه‌ی عوامل تولید امکان شرکت در فرایند تولید را دارند و هیچ نهاده‌ای ناخواسته، بلااستفاده یا غیرمولد نمانده باشد.

ج) اهداف اقتصادی دولت:

۱- اشتغال کامل

۲- ثبات قیمت‌ها

۳- رشد و پیشرفت اقتصادی

۴- بهبود توزیع ثروت و درآمد

د) از دیدگاه اقتصاددانان «رفع فقر و حمایت از اقشار کم‌درآمد»، راهی برای گسترش «توسعه اقتصادی» و افزایش سرعت روند توسعه یافتگی جامعه است؛ زیرا فقر گسترده می‌تواند مانعی بر سر راه توسعه همه‌جانبه جوامع باشد.

۷۷-

(سارا شریفی، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۲)

درآمد، متغیری جاری و دارایی یا ثروت، متغیری انباره است؛ به‌طور مثال سود یک شرکت یا حقوق یک کارمند، که ماهانه تحقق می‌یابد متغیری جاری است و اتومبیل یا ساختمان آن‌ها، که دارایی و ثروت است متغیری انباره است و در طول زمان افزوده یا کاسته می‌شود. فرق دارایی و ثروت این است که دارایی در فرایند تولید و مولد بودن و کسب عایدی است؛ اما ثروت راکد است.

۷۸-

(علیرضا رضایی، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۳ و ۹۴)

فعالیت‌های دولت در عرصه اقتصاد را در دو محور عمده می‌توان بررسی کرد: ۱- عرضه کالاها و خدمات، ۲- وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی مثال‌هایی برای فعالیت دولت در محور عرضه کالاها و خدمات:

سرمایه‌گذاری برای تولید فولاد

سرمایه‌گذاری در مواردی که بخش خصوصی به سودآوری آن‌ها اطمینان ندارد.

تحت پوشش قرار دادن برخی از مؤسسات تولیدی و تجاری توسط دولت

تأسیس شرکت‌های دولتی

مثال‌هایی برای فعالیت دولت در محور وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی:

ارائه لوایح قانونی به مجلس شورای اسلامی

هدایت فعالیت‌های اقتصادی به سمت و سوی موردنظر خود

۷۹-

(علی نوری، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۴)

الف) دولت با اجرای سیاست‌های مناسب تجاری و ارزی سعی می‌کند وابستگی و شکنندگی اقتصادی در مقابل تکان‌های داخلی و خارجی را کاسته و واردات غیرضروری و مصرف بی‌رویه کالاهای وارداتی را کاهش دهد و صادرات را تشویق کند. بدین ترتیب تجارت خارجی را سامان می‌دهد. توجه به زیرساخت‌ها و سرمایه‌گذاری در مناطق محروم کشور هم از جمله سیاست‌های توسعه‌ای به‌شمار می‌رود.
ب) سیاست‌های اقتصادی دولت می‌تواند حرکت رو به پیشرفت کشور را کند سازد یا برعکس بر سرعت آن بیفزاید.

۸۰-

(سارا شریفی، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۵)

زمانی که اقتصاد کشور دچار تورم می‌شود برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش حجم پول در گردش را به‌کار می‌گیرد. یکی از روش‌هایی که بانک مرکزی برای کنترل و تنظیم حجم پول به‌کار می‌گیرد، سیاست بازار باز فروش اوراق مشارکت است. در این روش، بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد. (سیاست پولی انقباضی)

ب) دولت می‌تواند با اعمال سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در مواقع تورم (با کاهش تقاضای کل در اقتصاد) موجب ثبات اقتصادی شود.

۸۱-

(نسرین بیغری، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۶)

الف) اقتصاددانان در موقعیت‌های مختلف در تقسیم بهینه نقش‌ها، وظایف و تقسیم کار ملی بین دولت و دیگر بخش‌ها سعی دارند.

ب) اقتصاددانان در مورد اصل حضور دولت در اقتصاد اتفاق نظر دارند ولی در مورد این‌که دولت در چه مواردی، چقدر، تا چه زمانی و چگونه نقش داشته باشد، اختلاف نظر دارند.

۸۲-

(علی نوری، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۷)

در سال‌های اخیر در کشور ما توجه جدی سیاست‌گذاران به ضرورت اقتصاد مردمی و نقش‌آفرینی و مشارکت بیش‌تر بخش‌های خصوصی و تعاونی و عمومی و افزایش توان و اقتدار آن‌ها جلب شده است. دولت ملزم شده است که با واگذاری بخش مهمی از فعالیت‌های خود در عرصه اقتصاد به بخش‌های غیردولتی که در چارچوب سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی مطرح شده است و همین‌طور سپردن ۲۵٪ از اقتصاد کشور به بخش تعاونی، حضور مستقیم خود را در مدیریت و مالکیت اقتصاد کاهش بدهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد. این به معنای حرکت در مسیر دستیابی به ترکیب بهینه از حضور دولت و مشارکت بخش غیردولتی در اقتصاد کشور است.

۸۳-

(مهری کلردان، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۹۸)

هرگاه مخارج بودجه از درآمدهای آن بیشتر باشد به اصطلاح با «کسری بودجه» روبه‌رو هستیم.

۸۴-

(مهری کلردان، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۹۸ تا ۱۰۰)

الف) نادرست است. بودجه، برنامه کوتاه‌مدت یک‌ساله است که در آن منابع درآمدی و مخارج برنامه‌ای پیش‌بینی شده است. به‌عبارت دیگر سند پیش‌بینی درآمد - مخارج و برنامه کار سال آینده است.

ب) نادرست است. بودجه دولت مهم‌ترین و اساسی‌ترین سند در دستگاه مالی و اداری کشور است.

خزانه‌داری به عنوان یکی از ارکان اساسی و بسیار مهم مالی کشور است و جایگاه ویژه‌ای در مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی جامعه و حاکمیت دارد.

ج) درست است.

د) درست است.

۸۵-

(علی نوری، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۹۹ و ۱۰۰)

الف) ماده واحد رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال را مشخص می‌کند و تبصره‌ها دربردارنده ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه می‌باشند.

ب) پس از به تصویب رسیدن لایحه بودجه در مجلس شورای اسلامی، این لایحه به قانون بودجه تبدیل می‌شود که در تمامی دستگاه‌های دولتی لازم‌الاجراست.

ج) متن پیشنهادی بودجه، توسط سازمان مسئول امور بودجه تدوین و پس از تصویب هیئت دولت به مجلس تقدیم می‌شود.

د) مجلس شورای اسلامی، که تصویب‌کننده بودجه است، بر اجرای آن نیز نظارت می‌کند.

ه) لایحه بودجه ابتدا در کمیسیون بودجه مجلس مورد بررسی قرار می‌گیرد و سپس در جلسه علنی مجلس مطرح می‌شود.

۸۶-

(سارا شریفی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲)

الف) نادرست است. گاهی دولت‌ها برای تأمین درآمد به تأسیس شرکت‌های دولتی و یا سرمایه‌گذاری‌های تولیدی اقدام می‌کنند. تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها و بیمه‌های دولتی و برخی سازمان‌های توسعه‌ای به حساب‌های معرفی شده از سوی خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

ب) نادرست است. سرمایه‌گذاری‌های دولتی شامل سرمایه‌گذاری‌های تولیدی، زبربنایی و اجتماعی می‌شود که اغلب اهداف اجتماعی و ملی دارند. در نتیجه سودآوری و درآمدزایی مستقیم ندارند؛ اما برخی سرمایه‌گذاری‌های تولیدی داخلی یا خارجی دولت با هدف سودآوری است که در این صورت، یکی از منابع تأمین درآمد دولت به‌شمار می‌رود.

ج) نادرست است. اگر منابع درآمدی، تکافوی هزینه‌های دولت را نکند، دولت می‌تواند برای جبران کسری بودجه خود از داخل یا خارج کشور استقراض کند.

د) درست است.

ه) درست است.

۸۷-

(علیرضا رضایی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۳)

مالیات مستقیم: مالیاتی است که به‌طور مستقیم از مؤدیان مالیات دریافت می‌شود. در این نوع مالیات، دولت می‌تواند افراد پردرآمد و کم‌درآمد یا افراد ثروتمند و افراد فقیر را از هم جدا کند و فقط از گروه خاصی مالیات بگیرد؛ زیرا امکان انتقال بار مالیاتی آن کم است. این مالیات‌ها به دو دسته‌ی عمده تقسیم می‌شود:

الف) مالیات بر درآمد: مانند مالیات بر حقوق، مالیات بر درآمد اصناف، مالیات بر درآمد کشاورزی و مالیات بر درآمد املاک

ب) مالیات بر دارایی و ثروت: این مالیات می‌تواند به انواع دارایی - اعم از منقول و غیرمنقول - همچون خانه، زمین، اتومبیل و ... تعلق گیرد.

مالیات غیرمستقیم: در این نوع مالیات، پرداخت‌کننده نهایی آن مشخص و معین نیست و امکان انتقال بار مالیاتی بسیار زیاد است. انواع آن عبارت است از: الف)

مالیات بر نقل و انتقالات دارایی، ب) حقوق و عوارض گمرکی، پ) عوارض، ت) مالیات بر فروش

۸۸-

(سارا شریفی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۴ و ۱۰۵)

تومان $10,800 = 90,000 \times \frac{12}{100}$ = مالیات ماهیانه فرد A

تومان $79,200 = 90,000 - 10,800$ = مانده خالص ماهیانه فرد A

تومان $95,040 = 79,200 \times 12$ = مانده خالص سالانه فرد A

۸۹-

(فارج از کشور ۹۳، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷)

هزینه‌های اداری: هزینه‌هایی‌اند که برای چرخش کار جاری ادارات و نهادها صرف می‌شوند؛ مانند هزینه‌های حمل و نقل، اجاره، آب و برق، تلفن و ملزومات اداری مثل کاغذ و قلم.

پرسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: کارکنان، اداری، پرداخت‌های انتقالی، اداری

گزینه ۲: اداری، اداری، اداری، کارکنان

گزینه ۳: کارکنان، اداری، اداری، پرداخت‌های انتقالی

گزینه ۴: پرداخت‌های انتقالی، پرداخت‌های انتقالی، پرداخت‌های انتقالی، اداری

۹۰-

(مهری کارران، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۷ و ۱۰۸)

به نظر می‌رسد که مهم‌ترین سرمایه‌گذاری دولت سرمایه‌گذاری «اجتماعی» است؛ زیرا بدون داشتن نیروهای متخصص و متعهد انجام سایر سرمایه‌گذاری‌ها و کسب استقلال اقتصادی میسر نخواهد بود.

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱-

(سعید بعفری، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۷ و ۶۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: ندارم ب روی ت چشم تهنه‌د

گزینه ۲: سلامت از چ می جویی ملامت به درین دریا

گزینه ۴: همچ پروان سرفشان گر وصال شمع خاهی

۹۲-

(سمیه قان بیللی، سبک خراسانی، صفحه ۶۴)

لغات عربی در متن، چندان وجود ندارد و بیشتر از واژگان فارسی استفاده شده است.

۹۳-

(سمیه قان بیللی، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۹)

زی	با	یی
-	-	-

آ	سا	یش
-	-	-

فقط واژه «فهایت» با علامت هجایی مقابل این گزینه، هماهنگی دارد.

۹۴-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۹)

چ	ب	ران	چر	خ	م	عا	نی
U	U	-	-	U	U	-	-

م	ه	شن	وا	ر	ت	دا	رد
U	U	-	-	U	U	-	-

۹۵-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد، سبک خراسانی، صفحه ۶۰ و ۶۱)

براساس هدف: فکاهی / براساس موضوع و نوع: حماسی / براساس قلمرو دانشی:

فلسفی / براساس زمان و دوره اثر: غزنوی

۹۶-

(ابراهیم رضایی مقرر، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۷)

خ	دا	را	ب	ران	بن	د	یخ	شا	ی	شست
ک	خل	قز	و	جو	دش	د	را	سا	ی	شست

بر آن: بران / بخشایش است: بخشایشست / خلق از: خَلَقَز / در آسایش: درآسایش /

آسایش است: آسایشست ← ۵ مورد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «گفت ای: گفْتی / بازی است: بازیست / چاره‌سازی است: چارسازیست /

پسر این: پسرین ← ۴ مورد

گزینه ۳: «گفت از: یگفتَز / یگفت از: یگفتَز / من از: مَنَز ← ۳ مورد

گزینه ۴: «آن است: آنست / برآید: برآید / برافکند: بَرَفکند ← ۳ مورد

۹۷-

(ابراهیم رضایی مقرر، موازنه و ترصیح، صفحه ۷۵)

در بیت گزینه ۳ «آرایه موازنه» وجود دارد:

چه کند بنده که گردن نهنده فرمان را

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

چه کند گوی که عاجز نشود چوگان را

۹۸-

(سعید بعفری، سبک خراسانی، صفحه ۶۲ و ۶۳)

«سوفار» واژه‌ای کهن و مهجور است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «شعر حماسی نیست.

گزینه ۲: «تشبیهات حسی نیست.

گزینه ۳: «داشتن دو نشانه برای متمم جزء قلمرو زبانی است نه ادبی.

۹۹-

(اعظم نوری نیا، موازنه و ترصیح، صفحه ۷۳)

بیت این گزینه، موازنه ندارد.

توضیح نکات درسی:

«موازنه» تقابل سجع‌های متوازی یا متوازن در دو یا چند جمله است.

گزینه ۲: «در پناه اوست موجودی که هست

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

وز رضای اوست مقصودی که هست

گزینه ۳: «ز دانش بهره دارد یا ندارد

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

چو شیران زهره دارد یا ندارد

گزینه ۴: «هوا چون نافه مشکین معطر

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

چمن چون عالم علوی منور

۱۰۰-

(اعظم نوری نیا، موازنه و ترصیح، ترکیبی)

ب) تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در این گزینه، آرایه موازنه را پدید آورده است.

ج) تو آمانند گنج هستی.

الف) تقابل سجع‌های متوازی در این گزینه، آرایه ترصیح را پدید آورده است.

د) عاشق بودن بلبل: تشخیص

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

۱۰۸- (مهری کاردان، آیین‌های کشورداری، صفحه‌های ۱۰۰ و ۱۰۲)
 - در دوران اشکانی دو مجلس وجود داشت. در یکی از این مجالس، شاهزادگان، بزرگان درباری و نمایندگان هفت خاندان بزرگ و در دیگری پیشوایان دینی یا مغان حضور می‌یافتند. اعضای این دو مجلس، پادشاه اشکانی را در اداره‌ی کشور کمک می‌کردند و در تعیین پادشاه نقش داشتند.
 - نظام سیاسی - اداری که داریوش یکم ایجاد کرد، به دو بخش تشکیلات اداری مرکزی و تشکیلات استانی یا ساتراپی تقسیم می‌شد.
 - منشیان در دیوان اداری به زبان‌ها و خط‌های رایج در سرزمین‌های هخامنشیان آشنا بودند.
 - فرمانروایان سلوکی همچنین به سیاست آزادی و مدارای دینی پادشاهان هخامنشی ادامه دادند.

۱۰۹- (علیرضا رضایی، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۰، ۸۲ و ۸۳ و ۸۵)
تشریح عبارت‌های نادرست:
 (ب) با فتح مصر در زمان کمبوجیه، قلمرو هخامنشیان به قاره‌ی آفریقا نیز گسترش یافت و به نهایت وسعت و عظمت خود رسید.
 (ه) تصرف آتن از اقدامات داریوش بزرگ نبود.

۱۱۰- (مهم‌عرفان هوشیاری، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)
 الف) مهرداد دوم
 ب) آرد دوم
 پ) اردوان چهارم
 ت) مهرداد دوم

جغرافیای ایران

۱۱۱- (مهین مهبی، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)
 دلایل اهمیت دریای خزر:
 تجارت دریایی، بهره‌برداری از منابع نفت و گاز، ویژگی‌های خاص محیط‌زیست، گردشگری و صید ماهی، زندگی انواع ماهیان خاویاری جهان در این دریا و محل توقف پرنده‌گان مهاجر در حاشیه‌ی تالاب‌های این دریا
 دلایل اهمیت خلیج فارس:
 تجارت دریایی و وجود منابع عظیم نفت و گاز در بستر آن و وجود انواع ماهی و میگو، مهم‌ترین مراکز صید و پرورش مروارید، محل اتصال تنگه‌ی هرمز به دریای عمان

۱۱۲- (آرزو میرزائی، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)
 الف) عمیق‌ترین نقطه‌ی دریاچه‌ی ارومیه در شمال غربی آن قرار دارد.
 ب) به‌علت عبور برخی از رودها از لایه‌های نمکی، آب دریاچه (ارومیه) بسیار شور است.
 پ) کاهش بارش در حوضه‌ی آبریز، گرم شدن عمومی هوا، احداث سد‌های متعدد و ... از دلایل خشک شدن دریاچه‌ی ارومیه است.

۱۱۳- (مهم‌علی فطیپی بایگی، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

$$\text{نرخ رشد جمعیت} = \frac{۷۰}{\text{مدت زمان دو برابر شدن جمعیت}}$$
 با توجه به این که نرخ رشد جمعیت کشور آرزانتین در سال ۲۰۱۵، حدود ۱ درصد بوده است، بنابراین ۷۰ سال طول می‌کشد تا جمعیت این کشور دو برابر شود.
 (۲۰۸۵ = ۲۰۱۵ + ۷۰)

۱۰۱- (علی‌مفید کریمی، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۵، ۹۶ و ۹۸)
 در زمان هرمز چهارم اختلافات و نزاع سیاسی در دربار ساسانی اوج گرفت و یکی از سرداران مشهور به نام بهرام چوبین او را از قدرت برکنار کرد و خود به تخت نشست و خسرو پرویز توسط درباریان و پسرش شیرویه از قدرت برکنار و به قتل رسید.

۱۰۲- (علی‌مفید کریمی، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌ی ۹۴)
 ساسان موبد نیایشگاه زرتشتی آناهیتا، در شهر استخر واقع در منطقه‌ی پارس، بود.
تشریح گزینه‌های دیگر:
 گزینه‌ی «۱»: پاپک پدر اردشیر در پارس اعلام استقلال کرد.
 گزینه‌ی «۲»: اردشیر در نیسفون تاج‌گذاری کرد.
 گزینه‌ی «۴»: اردشیر در آغاز کار با ایجاد حکومتی متمرکز و قدرتمند با حاکمان محلی دچار مشکلاتی شد.

۱۰۳- (آرزو میرزائی، آیین‌های کشورداری، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)
 الف) هوخشتر، سومین پادشاه ماد، سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرد.
 ب) برخی پادشاهان هخامنشی مانند کمبوجیه و خشایارشا درباره‌ی قانونی بودن برخی از کارهای خود با قضات شاهی مشورت می‌کردند.
 پ) در سنگ‌نوشته‌هایی که از شاهان هخامنشی به‌ویژه داریوش یکم بر جای مانده، نکته‌ها و مطالبی درباره‌ی انصاف، عدالت و راستی و اجتناب از دروغ و بیداد به چشم می‌خورد.

۱۰۴- (علیرضا رضایی، از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)
 - اردشیر سوم در آستانه‌ی حمله‌ی اسکندر مقدونی به ایران، به دست یکی از خدمتکاران کاخ شاهی به قتل رسید.
 - خشایارشا، در نبرد دریایی در تنگه‌ی سالامیس توفیقی به‌دست نیاورد.
 - برادر کوچک اردشیر دوم (کوروش کوچک)، در آسیای صغیر سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.

۱۰۵- (آرزو میرزائی، آیین‌های کشورداری، صفحه‌های ۱۰۴، ۱۰۶ و ۱۰۷)
تشریح عبارت‌های نادرست:
 الف) قلمرو ساسانیان را ابرانشهر می‌نامیدند.
 پ) سورنا در نبرد حران کراسوس سردار رومی را شکست داد.
 ت) از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگ‌ها بود.

۱۰۶- (مهم‌عرفان هوشیاری، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۱ و ۹۳)
 سلوکوس ابتدا شهری را که به نام او سلوکیه نامیده شد و در ساحل غربی رود دجله قرار داشت، به‌عنوان پایتخت برگزید.
 حکومت اشکانیان در اوایل قرن سوم میلادی به سستی گرایید.

۱۰۷- (مهری کاردان، آیین‌های کشورداری، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۲ و ۱۰۳)
 الف) معروف‌ترین خاندان‌های اشکانی عبارت بودند از: کارن یا قارن در نهاوند، سورن در سیستان و مه‌ران در ری.
 ب) داریوش یکم بنیان‌گذار و طراح اصلی نظام سیاسی - اداری حکومت هخامنشیان بود و دیوان شاهی وظیفه‌ی مهم نگارش، تنظیم و ثبت و نگهداری نامه‌ها، اسناد و نوشته‌های دولتی را برعهده داشت.
 ج) وزیر زمانی که پادشاه در جنگ یا سفر بود، به‌عنوان جانشین او کشور را اداره می‌کرد، همچنین گاهی فرماندهی سپاه را نیز در جنگ به‌عهده می‌گرفت.

۱۱۴-

(کوثر دستورانی، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۸)

هر دو عبارت گزینه‌های «۲» و «۳» و عبارت دوم گزینه «۴»، به عوامل انسانی مهاجرت اشاره دارد.

۱۱۵-

(مهری کردران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۳)

مهاجرت از عوامل تأثیرگذار در تغییرات جمعیت کشورها به شمار می‌رود. برای اندازه‌گیری رشد طبیعی جمعیت، میزان مولید و مرگ‌ومیر را در یک سال مشخص از هم کم، و بر تعداد کل جمعیت تقسیم، و سپس آن را به درصد بیان می‌کنند.

۱۱۶-

(کوثر دستورانی، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۸ و ۶۹)

آبادان در سال ۱۳۴۲ صادرکننده فرآورده‌های نفتی بوده است و همچنین بیشترین میزان مهاجرتپذیری استان‌ها از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ به استان تهران اختصاص دارد.

۱۱۷-

(مبیه مهبی، تقسیمات کشوری ایران، صفحه ۷۰ و ۷۱)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این تقسیم‌بندی، مربوط به دوره ساسانیان است.
گزینه «۲»: داریوش کشور را به «سی» شهرهای تقسیم کرد.
گزینه «۳»: در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آنها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم‌بندی می‌شد.

۱۱۸-

(مهری کردران، تقسیمات کشوری ایران، صفحه ۷۳)

از لحاظ نظام اداری: دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی (پایتخت) است.

۱۱۹-

(مهمعلی فطیمی بایگی، تقسیمات کشوری ایران، صفحه ۷۲ و ۷۳)

شهرستان از به هم پیوستن «چند بخش همجوار» تشکیل شده است و توسط «فرماندار» اداره می‌شود.

۱۲۰-

(مهری کردران، منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۳، ۵۴ و ۵۶)

الف) به لحاظ زمانی دو نوع دریاچه در ایران وجود دارد: فصلی و دائمی
ب) قشم، بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس است.
ج) آنچه امروز در بای عمان نامیده می‌شود، در گذشته دریای مکران نام داشت.

جامعه‌شناسی (۱)

۱۲۱-

(مهم‌ابراهیم مازنی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۷۶)

فرد برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد.
به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

۱۲۲-

(آزاده میرزائی، ترکیبی، صفحه‌های ۷۶، ۷۷ و ۸۲)

فرد مهم‌ترین و اولین آشنایی‌های خود با جهان اجتماعی را در خانواده می‌یابد.
اقتناع روشی است که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
موقعیت اجتماعی جایگاهی است که فرد در یک جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد.

۱۲۳-

(مهم‌ابراهیم مازنی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۷۵، ۷۷ و ۷۸)

بازتولید هویت اجتماعی به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است.
جامعه‌پذیری در جوامع مختلف، شیوه واحد و ثابتی ندارد.
به کنش‌هایی که برخلاف عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای جامعه هستند، کژروی اجتماعی می‌گویند.

۱۲۴-

(مهم‌ابراهیم مازنی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۷۹)

فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتناعی بیشتری برخوردارند.
هر جامعه‌ای برای پیشگیری و کنترل کژروی اجتماعی، روش‌هایی از جمله اقتناع را به کار می‌گیرد.

۱۲۵-

(علیرضا رضایی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۳)

نوع تحرک اجتماعی الف) صعودی ب) نزولی ج) صعودی د) افقی

۱۲۶-

(آزاده میرزائی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۴)

انسداده اجتماعی بیش‌تر در جوامعی وجود دارد که موقعیت اجتماعی افراد بر اساس ویژگی‌های انتسابی تعیین می‌شود.

۱۲۷-

(مبیه مهبی، ترکیبی، صفحه ۷۹ و ۸۴)

تشریح قسمت اول گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
گزینه «۲»: فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتناعی بیشتری برخوردارند.
گزینه «۴»: به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، کنترل اجتماعی می‌گویند.
اعضای جهان اجتماعی ابتدا با هویت انتسابی خود آشنا می‌شوند و به تدریج با فعالیتشان، موقعیت و هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند.

۱۲۸-

(مبیه مهبی، تغییرات هویتی اجتماعی، صفحه ۸۵)

در جهان‌های اجتماعی مختلف، فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید، متفاوت است. هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌هایی که دارد، برخی تغییرات هویتی و تحرک‌های اجتماعی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند.

۱۲۹-

(آزاده میرزائی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۳ و ۸۴)

زمانی که فرزند یک بن‌رئیس بانک می‌شود ← تحرک اجتماعی میان نسلی صعودی
هنگامی که کارمند یک سازمان از یک بخش به بخش دیگر منتقل می‌شود ← تحرک اجتماعی افقی

۱۳۰-

(مهم‌ابراهیم مازنی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۵ و ۸۶)

امکان تحرک اجتماعی صعودی صرفاً برای صاحبان ثروت، ویژگی جامعه مبتنی بر سرمایه‌داری است نه جهان اجتماعی سکولار.

۱۳۱-

(ممدابراهیم مازنی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۶)

در جامعه‌ی سرمایه‌داری، مالکیت ثروت همراه با شغل از پایه‌های اساسی هویت‌یابی هستند.

مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است و مورد تشویق و تأیید جامعه نیز قرار می‌گیرد.

۱۳۲-

(فروغ‌نهمی تیموریان، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۷)

اگر تغییرات هویتی افراد مطابق عقاید و ارزش‌های جامعه نباشد و فراتر از فرصت‌هایی باشد که در یک جهان اجتماعی وجود دارد، تعارض فرهنگی در جامعه رخ می‌دهد، که اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد.

۱۳۳-

(آزاده میرزائی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۶ و ۸۷)

تشریح عبارت های غلط

الف) در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

پ) این مورد علل بیرونی تعارضات فرهنگی است.

۱۳۴-

(فروغ‌نهمی تیموریان، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۰)

هویت فرهنگی هر جامعه بر اساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد. تا زمانی که عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی مورد پذیرش مردم است و برای آن‌ها اهمیت دارد هویت فرهنگی جامعه تداوم می‌یابد. در غیر این صورت تداوم هویت فرهنگی به خطر می‌افتد. هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. به این معنا که هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۱۳۵-

(ممدابراهیم مازنی، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۱ و ۹۲)

بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

تعارض فرهنگی، شیوه‌ی زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی است.

۱۳۶-

(آزاده میرزائی، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۱)

ناسازگاری‌ها اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

۱۳۷-

(صیبه مبین، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق نوعی تعارض فرهنگی است.

گزینه «۲»: اگر جهان اجتماعی نتواند از کبان خانواده و ارزش‌ها و هنجارهای آن دفاع کند، نهاد خانواده دچار بحران هویت می‌شود.

گزینه «۴»: در ایران امروز نهاد خانواده با تعارض‌های فرهنگی مواجه است.

۱۳۸-

(صیبه مبین، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۲)

نمودار صورت سؤال به ترتیب با تزلزل فرهنگی و تحول فرهنگی تکمیل می‌شود.

تحول جامعه‌ی جاهلی به جامعه‌ی نبوی، تحول فرهنگی مثبت و تحول جامعه‌ی نبوی به جامعه‌ی اموی، تحول فرهنگی منفی است.

۱۳۹-

(ممدابراهیم مازنی، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۳)

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره‌ی بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن، تشویق می‌کند

۱۴۰-

(ممدابراهیم مازنی، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۳)

اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهنوت و مرگ می‌شود.

جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند، نشاط زندگی را از دست می‌دهد.

منطق

۱۴۱-

(سیرمهر، شا آزرکسب، قضیه‌ی حملی، صفحه ۵۶)

«آخرین سلسله‌ی ایران باستان» محمول این گزاره است و «ایران باستان» به تنهایی محمول نیست.

توضیح نکات درسی:

محمول به همه‌ی قسمتی می‌گویند که در ادبیات مسند نام دارد و نه جزئی از آن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «کیف بزرگ من» موضوع این گزاره، «زیبا» محمول این گزاره و «است» نسبت این گزاره است.

گزینه ۳: «دیوارها» موضوع این گزاره، «محکم» محمول این گزاره و «هستند» نسبت این گزاره است.

گزینه ۴: «تهران» موضوع این گزاره، «پایتخت ایران» محمول این گزاره و «است» نسبت این گزاره است.

۱۴۲-

(رامله بابائی صومعه‌کبوری، قضیه‌ی حملی، صفحه ۵۷)

جمله‌ی بیان شده پرسشی می‌باشد و قضیه محسوب نمی‌شود.

۱۴۳-

(کوثر دستورانی، قضیه‌ی حملی، صفحه ۵۸)

اگر موضوع قضیه مفهوم جزئی باشد، آن قضیه شخصی است.

۱۴۴-

(سیرمهر، شا آزرکسب، قضیه‌ی حملی، صفحه ۵۹ و ۶۰)

این قضیه یک قانون است، بنابراین می‌توان آن را به قضیه‌ی کلیه تبدیل کرد و گفت: «هر فلزی با گرما منبسط می‌شود».

توضیح نکات درسی:

قوانین می‌توانند به قضایای کلی تبدیل شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: این قضیه قانون نیست، بنابراین نمی‌توان آن را به قضیه‌ی کلیه تبدیل کرد و فقط می‌توان گفت: «برخی میوه‌های تابستان شیرین هستند».

گزینه ۳: این قضیه قانون نیست، بنابراین نمی‌توان آن را به قضیه‌ی کلیه تبدیل کرد و فقط می‌توان گفت: «برخی فیلم‌های این کارگردان، با کیفیت هستند».

گزینه ۴: این قضیه قانون نیست، بنابراین نمی‌توان آن را به قضیه‌ی کلیه تبدیل کرد و فقط می‌توان گفت: «برخی سربازان به سوی خط مقدم حرکت کردند».

۱۴۵-

(رامله بابائی صومعه‌کبوری، قضیه‌ی حملی، صفحه ۶۰ و ۶۱)

«سیمرغ پرنده‌ی افسانه‌ای است» حملی از نوع محصوره است که با وجود افعال سور موجهه کلیه بوده و موضوع آن «سیمرغ» و محمول «پرنده‌ی افسانه‌ای» است.

۱۴۶-

(رامله بابائی صومعه‌کبوری، قضیه‌ی حملی، صفحه ۶۳)

در رابطه تناقض دو قضیه در کمیت (سور) و کیفیت (نسبت) با هم اختلاف دارند که این مورد در گزینه ۴ قابل مشاهده است.

۱۴۷-

(کوثر دستورانی، احکام قضایا، صفحه ۶۴ و ۶۵)

تضاد بین موجهه کلیه و سالبه کلیه برقرار است.

۱۴۸-

(کوثر دستورانی، احکام قضایا، صفحه ۶۵ تا ۶۷)

بین این دو قضیه تداخل برقرار است و در تداخل اگر قضیه کلی صادق باشد، قضیه جزئی نیز صادق است.

۱۴۹-

(مهرعرفان هوشیاری، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳ و ۷۷)

قیاس مذکور شکل چهارم است و دامنه‌ی مصادیق محمول در قضایای موجهه، منفی است.

۱۵۰-

(مهرعرفان هوشیاری، قیاس اقترانی، صفحه ۷۸ تا ۸۰)

شرط نخست معتبر بودن قیاس این است که هر دو مقدمه نباید سالبه باشند.

قیاس مذکور در گزینه ۳ بر این اساس، نامعتبر است.

منطق (شاهد «گواه»)

۱۵۱-

(کتاب جامع، احکام قضایا، صفحه ۶۲ کتاب درسی)
قضایای متقابل، قضایایی هستند که در موضوع و محمول یکسان هستند، اما در کمیت یا کیفیت یا هر دو تفاوت دارند و میان قضایای محصوره در تقابل حداقل ۴ رابطه وجود دارد.

۱۵۲-

(کتاب جامع، احکام قضایا، صفحه ۶۵ کتاب درسی)
رابطه «تداخل» میان قضایای موجهه کلی و موجهه جزئی و میان سالبه کلی و سالبه جزئی برقرار است و با تغییر کمیت قضیه و ثابت نگه داشتن کیفیت آن می‌توان به متداخل آن دست یافت؛ مانند «بعضی حیوانات دوزیست نیستند» و «هیچ حیوانی دوزیست نیست». در تداخل، هرگاه قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی نیز کاذب است (و نه برعکس).

۱۵۳-

(کتاب جامع، احکام قضایا، صفحه ۶۷ و ۶۸ کتاب درسی)
با تغییر و جابه‌جایی موضوع و محمول به عکس یک قضیه دست می‌یابیم و در صورت صادق بودن اصل قضیه، عکس آن نیز صادق باید باشد که آن را عکس لازم‌الصدق می‌گویند و بنا بر نظر منطق‌دانان قانون کلی عکس به این ترتیب است:
موجهه کلی ← موجهه جزئی / موجهه جزئی ← موجهه جزئی
سالبه کلی ← سالبه کلی / سالبه جزئی ← عکس لازم‌الصدق ندارد.
بدین ترتیب گزینه «۱» عکس لازم‌الصدق ندارد و گزینه «۲» عکس هر گاه‌لی شکست‌خورده است؛ بعضی شکست‌خورده‌ها کاهل هستند است و گزینه «۳» عکس قضیه می‌شود هیچ سیاسی حزب نیست و گزینه «۴» «بعضی فریبکاران انسان هستند».

۱۵۴-

(کتاب جامع، قیاس اقترانی، صفحه ۷۲ کتاب درسی)
قیاس اقترانی قیاسی است که از دو قضیه حملی که رابطه بین آن دو به وسیله جزء مشترک یعنی حد وسط ایجاد شده باشد تشکیل می‌شود. به عبارتی موضوع یا محمول یکی قرین موضوع یا محمول دیگری باشد و اجزای نتیجه نیز در میان مقدمات بخش شده باشد.

۱۵۵-

(کتاب جامع، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳ کتاب درسی)
در شکل اول از قیاس اقترانی حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع می‌باشد و حد وسط نیز همان جزء مشترک است که باعث ارتباط میان دو قضیه می‌شود و اگر در هر دو قضیه یا (مقدمه) موضوع باشد شکل سوم است در مثال هر الماسی سنگ است ... الماس جزء مشترک (همان حد وسط) در هر دو قضیه (مقدمات) موضوع است و در قیاس هر گیاهی جاندار ... حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم موضوع است.

۱۵۶-

(کتاب جامع، قیاس اقترانی، صفحه ۷۶ کتاب درسی)
در سور قضایای کلی همه مصادیق موضوع موردنظر گوینده است و سور قضایای جزئی برخی از مصادیق موضوع موردنظر گوینده است، در قضایای سالبه همه مصادیق محمول و در قضایای موجهه برخی از مصادیق محمول موردنظر گوینده است.

۱۵۷-

(کتاب جامع، قیاس اقترانی، صفحه ۷۶ کتاب درسی)
علامات قضایا و قیاس بدین ترتیب است:
موضوع قضایای موجهه کلی +
موضوع قضایای موجهه جزئی -
محمول قضایای سالبه + (چه سالبه کلی و یا سالبه جزئی)
محمول در قضایای موجهه -
پس قضایای موردنظر بدین ترتیب دارای علامت هستند:
هیچ رودی + پرآب + نیست، بعضی دانشجویان - مترجم - هستند.
بعضی فلاسفه - سیاستمدار + نیستند.
هر مدجویی + به مشاوره - نیاز دارد.

۱۵۸-

(کتاب جامع، قیاس اقترانی، صفحه ۷۴ و ۷۵ کتاب درسی)
شرط اول برای نتیجه‌گیری از یک قیاس، «تکرار حد وسط» است و شرط دوم برای اعتبار یک قیاس آن است که حد وسط در دو مقدمه علامت منفی نداشته باشد.

۱۵۹-

(کتاب جامع، قضیه حملی، صفحه ۵۵ کتاب درسی)
تنها جملات خبری هستند که قابلیت صادق یا کاذب بودن را دارند. از آن‌جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است و جملات انشایی (امری، پرسشی، تعجبی و ...) را نمی‌توان صادق یا کاذب دانست، پس این دسته از جملات در منطق بررسی نمی‌شوند.
توضیح نکات درسی:

به جملات با معنایی که درباره چیزی خبر می‌دهند و می‌توانیم درباره صدق (درستی) یا کذب (نادرستی) آن‌ها سخن بگوییم «قضیه» می‌گویند. (متن صفحه ۵۵ کتاب درسی)

۱۶۰-

(کتاب جامع، قضیه حملی، صفحه ۵۵ و ۵۹ کتاب درسی)
اشتراک جزئی و کلی بودن در سور قضیه و موضوع قضیه، «اشتراک لفظی» است. سور قضایا: در قضیه موجهه کلی «هر» و در سالبه کلی «هیچ» و در سالبه جزئی و موجهه جزئی «بعضی» است و کمیت قضیه بر اساس «سور» در قضیه تعیین می‌شود. برخی جملات خبری می‌توانند کاذب باشند، یعنی با واقعیت مطابقت ندارند.